



9.



Tid Tisdagen den 10 april 2018 kl. 17.05 – 18.05
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Torsdagen den 19 april 2018

Katarina Luhr

Jonas Naddebo

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S)

Måns Lönnroth (S)

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Jonas Svanfeldt (S) §§ 10-30

Hampus Rubaszkin (MP)

Rikard Warlenius (V)

Lars Jilmstad (M)

Christoffer Järkeborn (M)

Torbjörn Erbe (M)

Helena Ljungberg (M)

Tjänstgörande ersättare:

Annika Ödebrink (S) §§ 1-9

för Jonas Svanfeldt (S)

Sabine Pettersson (L)

för Joar Forssell (L)

Ersättare:

Annika Ödebrink (S) §§ 10-30

Fredrik Pettersson (S)

Jakob Sahlin (S)

Linda Agetoft (S)

Linnéa Joandi (MP)

John Myhrman (M)

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD) §§ 7-30

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Monika Gerdhem, Gustaf

Landahl, Charlotte Larsson, Lena Mittal, Daniel Persson, Maria

Svanholm, Emily Tjäder, Malin Tappefur och personalföreträdaren Luis

Lopez §§ 1-26, 28-30 samt borgarrädssekreteraren Albin Arleskär.



naturreservaten. För att tillgängliggöra och skapa trivsel i stadens grönområden behöver den löpande skötseln uppgraderas. Det är därför inte bra att den rödgrönrosa majoriteten gör tvärtom och nedprioriterar den löpande skötseln av Stockholms befintliga grönområden.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

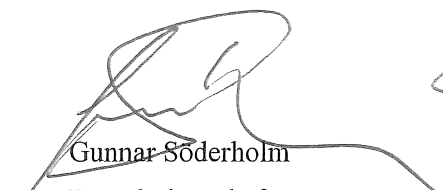
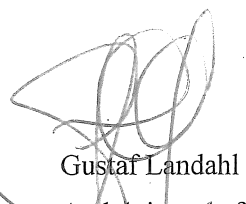
Vid protokollet
Lena Mittal

Handläggare
Nette Bygren
Telefon: 508 28 866**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2018-04-10 p. 18

Tillsynsrapport 2017 för stadens skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna miljöförvaltningens rapport.
- 2 Överlämna rapporten för kännedom till länsstyrelsen, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsmuseet samt till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck, Skärholmen, Södermalm, Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista, Enskede Årsta Vantör och Älvsjö.


Gunnar Söderholm
Förvaltningschef
Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms natur- och kulturresevat är inrättade för att långsiktigt bevara och utveckla grönområden med särskilt stort värde för människor, djur och växter.

Det finns nu tio kommunalt skyddade naturområden i Stockholms stad sedan beslutet om Årtaskogen – Årsta holmar naturreservat vann laga kraft i mars 2018. Syftet med miljöförvaltningens tillsyn är att bevaka att skyddsbestämmelserna följs och områdena sköts så att dess värden bevaras.

Förvaltningen har under året medverkat i pågående arbete med att inrätta nya reservat i Årtaskogen - Årstaholmar, Hagsätraskogen och Rågsved tillsammans med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Arbetet med Kyrkhamn har stått stilla under året.

många ekosystemtjänster. De nära och lättillgängliga naturupplevelserna berikar stadslivet och är en uppskattad del i många vardag. Naturen i storstaden har ett extra högt värde för rekreation i och med att så många människor har tillgång till den. Rekreation är en av många ekosystemtjänster som naturen ger till stockholmarna.

Tillsyn

Den operativa tillsynen av stadens natur- och kulturresevat innefattar:

- tillsyn gällande efterlevnad av föreskrifter enligt resevatsbeslut
- hantering och uppföljning av dispens- och tillståndsremitter
- rådgivning, samordning och information.

Förvaltningens ekologer följer dessutom upp resevatens bevarandestatus genom återkommande inventeringar. Under 2017 har förvaltningen fortsatt sin medverkan i det förvaltningsövergripande arbetet att utreda och inrätta nya resevat.

Efterlevnad av föreskrifter samt dispens-och tillståndsärenden

Förvaltningen har under 2017 gjort tillsynsbesök i samtliga nio resevat vid flera tillfällen. Utifrån inspektionerna kan förvaltningen konstatera att allmänhetens efterlevnad av föreskrifter i huvudsak har varit god i resevaten, med undantag för Igelbäcken. Undantagen har främst gällt nedskräpning, skadegörelse, otillåtna upplag, otillåtna bosättningar, okopplade hundar, cykling och motocrosskörning i terräng.

Miljöförvaltningen har också följt upp och gett synpunkter i ett stort antal dispens- och tillståndsärenden i resevaten. Det har bland andra gällt Ellevios nedläggning av kraftledning, Fortums nedläggning av fjärrvärmeledningar, Stockholms Vattens nedläggning av vatten- och avloppsledningar samt åtgärder som hör till projekt Förbifart Stockholm.

Förbifart Stockholm

Samråd med Trafikverket i frågor som rör vägprojektet Förbifart Stockholm har även under 2017 tagit mycket arbetstid i anspråk, särskilt i den del som berör Hansta naturresevat och Igelbäckens kulturresevat där arbetena sker i ytläge. I Hansta ska en stor yta på den före detta motocrossbanan i resevatet återställas till en parkmiljö med arbetsnamnet Hansta hage.

Under året har förvaltningen också samrått inför och yttrat sig angående Trafikverkets prövotidsredovisning angående kompensationsåtgärder i Igelbäckens kulturresevat och Sätmaskogens naturresevat. Den 22 februari kom domen från Mark- och miljödomstolen som fastställde att Trafikverket ska återmeandra en del av Igelbäcken samt tillföra dränvatten

informationsskyltar, exempelvis om värdet av död ved, och låtit ta fram en film som presenterar stadens natur- och kulturresevat, som under året bland annat visats på Stockholmsrummet.

Utredningar utförda under 2017

Miljöförvaltningen har under hösten inventerat jätteeckar och ekområden i reservaten, som en del i uppdateringen av Stockholm stads ekdatabas. Syftet med förvaltningens undersökningar av biologisk mångfald är att fånga upp förändringar i tid, så att åtgärder kan sättas in vid behov. Undersökningen är en del i uppföljningen av reservatens bevarandestatus som sker var femte år. Resultatet visar redovisas i bilaga 1.

Medverkan till nya resevat

Under 2017 har förvaltningens ekologer deltagit i arbetet med att inrätta resevat i Åraskogen - Årsta holmar, Rågsveds friområde och Hagsätra-skogen tillsammans med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Under arbetets gång har förvaltningen bidragit med erfarenheter från tillsynsarbetet och med de kunskapsunderlag som finns tillgängliga. Arbetet med Kyrkhamn har stått stilla under året, delvis på grund av diskussioner kring Stockholm Exergis (fd Fortum Värme samägt med Stockholms stad) planer på ett nytt kraftvärmeverk i Lövsta.

Tillsynsinsatser 2017 i siffror

Under år 2017 har 1957 arbetstimmar lagts på resevatstillsynen mot planerade 1758. De operativa tillsynstimmarna, 1320 h som förvaltningen debiterar för, är upparbetade. En förklaring till att mer tid än planerat lagts på tillsyn är att ärenden med koppling till Förbifart Stockholm har tagit mycket tid i anspråk, men även reservatsbildningsarbetet. Arbetet med att bilda resevat har till stor del skett parallellt med planeringen av bostäder och därför krävt en samordning mellan flera enheter i staden.

Positiva satsningar i reservaten under 2017

Reservatsförvaltarna har även under 2017 kunnat söka extra medel ur centrala medelreserven för skötsel i naturreservaten. Exempel på naturvårdande insatser som gjorts i flera av stadens natur- och kulturresevat under året är:

Slätter

Genom att slå av gräset med skärande, klippande blad i slutet av sommaren, och därefter samla upp gräsklippet, gynnas en artrik gräsmarksflora.

Restaurering av ekmiljöer

Genom att ta bort träd som växer upp i ekarnas kronor blir de mer solbelysta och ekarna själva såväl som arter som lever i trädens håligheter och bark gynnas.

För investeringar som gäller förstärkning av ekosystemen vore det önskvärt med en möjlighet för förvaltarna att söka extra pengar från centrala medelreserven eller att det tilldelas investeringsmedel i ordinarie budget. För perioden 2018-2021 har regeringen också avsatt medel som kommunerna kan söka för att återskapa biologisk mångfald och ekosystemtjänster i våtmarker, vilket skulle kunna vara en väg att kunna tillskapa fler småvatten i reservaten. Ansökningarna hanteras enligt samma system som LONA. Dessa medel kräver en viss egeninsats av förvaltarna av reservaten. Miljöförvaltningen står här till förfogande för att samordna ansökan.

Boverket administrerar också ett nytt statligt bidrag för grönnare städer. Bidraget kan sökas av kommuner för åtgärder som ökar eller utvecklar stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer. Exempel på stadsgrönska är naturmark, parker, planteringar, stränder, våtmarker och dagvattenanläggningar. Bidraget uppgår till högst 50 procent av kostnaderna för att planera och genomföra åtgärder inom en stad som innebär att ett nytt område med stadsgrönska anläggs eller att ett befintligt område med stadsgrönska utvecklas. Åtgärderna ska vara tillgängliga för allmänheten utan kostnad. Miljöförvaltningen samordnar ansökningar för detta bidrag inom ramen för samordningsarbetet Grönare Stockholm.

Behov av kontinuerlig skötsel i reservaten

En kontinuerlig skötsel i de kulturpräglade naturtyperna gynnar effektivt både de ekologiska och rekreativa värdena. Naturvårdande slyröjning och gallring är något som bör ske kontinuerligt och inte bara när det har gått så långt att man pratar om restaurering av olika miljöer.

Idag finns möjlighet för stadsdelarna att söka pengar från centrala medelreserven för naturvårdande åtgärder inom naturreservaten. Det gäller till exempel slåtter av öppna gräsmarker, restaurering av ekmiljöer och utplacering av död ved på bästa sätt. Miljöförvaltningen ser positivt på att förvaltarna har denna möjlighet, men vill framhålla vikten av att stadsdelarna får tillräckliga resurser i sin årliga budget för att kunna genomföra en kontinuerlig skötsel.

Omlandet har betydelse

För att reservatens ekosystemtjänster ska nå hela staden krävs att man även ser till reservatens omland. För att upprätthålla kvaliteten och gynna den biologiska mångfalden i stadens naturmark krävs en sammanhängande grönstruktur, men också en anpassad skötsel i olika typer av naturmiljöer.

Idag finns inte möjlighet att söka extra medel från centrala medelreserven för skötsel av naturmark utanför naturreservaten. Det finns inte heller möjlighet att använda anslagna medel för Grönare Stockholm eftersom

Genom detta kan man säkerställa en hög kvalité på upplevelsen redan vid entrén och möjliggöra att reservaten används året om. Möjligheten till att verka för ett basutbud vid entréerna har tagits upp inom samordningsgruppen för Grönare Stockholm. För att reservatens värden ska kunna respekteras är det viktigt att veta när man kliver in i ett reservat, det vill säga att gränserna till reservaten är tydligt uppmärkta. Idag är de flesta gränser dåligt markerade och det finns ett behov av nya gränsmarkeringar i samtliga reservat.

Slut

Bilagor

1. Tillsyn i skyddade områden 2017